

2301000103033022
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF ARTS (SECOND YEAR)
(THIRD SEMESTER)
ECONOMICS – VI LEVEL 3

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF ARTS(SECOND YEAR) (THIRD SEMESTER)**
- b. Name of the Subject : **ECONOMICS – VI LEVEL 3**
- c. Subject Code No : **2301000103033022**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 (A) નીચે આપેલ બહુવિકલ્પ પ્રશ્નમાથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખરાની ✓ નિશાની કરો . 10

Select the correct option from the following question and tick (✓)

1) માનવીમાં રહેલી શારીરિક અને માનસિક શક્તિઓના ભંડારનેશું કહેવામા આવે છે?

(a) ભૌતિકમૂડી	(b) આર્થિક મૂડી
(c) માનવ મૂડી	(d) સામાજિક મૂડી

What is the development of the physical and mental powers in a human being called?

(a) Physical capital	(b) Economic capital
(c) Human capital	(d) Social capital

2) ૨૦૧૬ના માનવ વિકાસ અહેવાલ પ્રમાણે ભારતમાં અપેક્ષિત આયુષ્ય કેટલા વર્ષનું હતું?

(a) 64.3	(b) 65
(c) 68.3	(d) 74

According to the Human Development Report 2016, What was the Life expectancy in India?

- (a) 64.3 (b) 65
(c) 68.3 (d) 74

3) માનવ વિકાસના મુખ્ય ઘટકોમાં કોનો સમાવેશ થાય છે?

- (a) રોખતા (b) ઉત્પાદકતા
(c) સશક્તિકરણ (d) ઉપયુક્ત તમામ

Who are the main components of human development?

- (a) Capacity (b) Productivity
(c) Empowerment (d) All of the above

4) “કસ્તુરબા ગાંધી બાલિકા વિદ્યાલય યોજના” ક્યારે શરૂ કરવામાં આવી?

- (a) જુલાઈ ૨૦૦૫ (b) જુલાઈ ૨૦૦૦
(c) જુલાઈ ૨૦૦૪ (d) જુલાઈ ૨૦૧૦

"Kasturba Gandhi Vidyalaya Yojana"-When was it started?

- (a) July 2005 (b) July 2000
(c) July 2004 (d) July 2010

5) ખનીજ સંશોધનોમાં કોનો સમાવેશ થાય છે?

- (a) લોખંડ (b) ખનીજતેલ
(c) પોલાદ (d) ઉપયુક્ત તમામ

Who is the involved in mineral resources?

- (a) Iron (b) Crude oil
(c) Steel (d) All of the above

6) નાણાનાં પુરવઠામાં કોનો સમાવેશ થાય છે?

- (a) ચલણી નાણું
(b) વ્યાપારી બેન્કની માંગપાત્ર થાપણો
(c) ચલણી નોટો
(d) ઉપયુક્ત તમામ

Who is involved in the money supply?

- (a) Currency money
(b) Demandable deposits of commercial bank
(c) Currency notes
(d) All of the above

7) નાણાંબજારમાં ઉપયોગમાં લેવાતા શાખના સાધનો ક્યાં છે?

- (a) ટ્રેઝરીબિલ (b) કોર્મશિયલ પેપરો
(c) ટૂંડીઓ (d) ઉપયુક્ત તમામ

What are the credit instruments used in the money market?

- (a) Treasury Bill (b) Commercial papers
(c) Bills (d) All of the above

8) સરકારી જામીનગીરીઓના બજારને બીજા ક્યાં નામથી ઓળખવામાં આવે છે?

- (a) ગિલ્ટ એજેડ માર્કેટ (b) મૂડીબજાર
(c) નાણાંબજાર (d) સ્વીકાર બજાર

What other name is the government securities market known?

- (a) Gilt Aged Market (b) Capital market
(c) Money market (d) Acceptance market

9) કઈ જાહેર વસ્તુઓનો સબસિડીમાં સમાવેશ કરવામાં આવતો નથી?

- (a) દેશનું સંરક્ષણ (b) વહીવટી સેવાઓ
(c) પોલીસ (d) ઉપયુક્ત તમામ

Which public items are not included in the Subsidy?

- (a) Défense of the country (b) Administrative services
(c) Police (d) All of the above

10) ભારતના બંધારણ દ્વારા સમવાય નાણાંતંત્રનો અમલ ક્યારથી શરૂ થયો?

- (a) 1948 (b) 1950
(c) 1952 (d) 1960

When was the federal finance system implemented by the Constitution of India?

- (a) 1948 (b) 1950
(c) 1952 (d) 1960

(B) ખાલી જગ્યા પૂરો.

5

Fill in the blank below.

- 1) માનવ મૂડીના નિર્માણ કરવામાં_____ નો ફાળો ખુબજ મહત્વનો છે
The contribution of _____ in building human capital is very important.
- 2) ભારતમાં 1950ના દશકા સુધી_____ કોલસાનો સૌથી વધુ વપરાશકાર હતી.
India was the largest consumer of coal till the 1950s _____
- 3) ટૂંકી મુદતનું ધિરાણ આપવા અને મેળવવા માટેનું સ્થળ એટલે _____
Avenue for giving and receiving short term credit is _____.
- 4) સંકીર્ણ નાણું (M1) એટલે _____
Complex money (M1) is _____.
- 5) દશમાં નાણાં પંચના અધ્યક્ષનું નામ_____ હતું.
The name of the Chairman of Finance Commission in Das is _____.

Q.2 નીચેના પ્રશ્નના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.

10

Answer the following questions briefly.

- 1) HPI અને GEIનું પૂરું નામ જણાવો.
Give a full name of HPI and GEI.
- 2) રિપો રેટ અને રિવર્સ રિપોરેટનો અર્થ જણાવો.
What is Repo rate and Reverse repo rate?
- 3) વનીકરણના પ્રત્યક્ષ લાભો જણાવો.
State the direct benefits of afforestation
- 4) મૂડીબજારના લક્ષણો જણાવો.
State the characteristics of capital market.
- 5) કેન્દ્ર અને રાજ્યોની આવકના સ્વતંત્ર સાધનો જણાવો.
State the independent instruments of central and state revenue.

Q.3

માનવ મૂડી એટલે શું? આર્થિક વિકાસમાં તેનું મહત્વ સમજાવો.
What is human capital? Explain its importance in economic development.

13

અથવા
OR

ભારતમાં નાણાંબજારની વ્યાખ્યા આપો, વિકસિત નાણાંબજારના લક્ષણો સમજાવી તેના મહત્વની ચર્ચા કરો.
Give the definition of financial market in India. Explain the characteristics of developed financial markets and discuss their importance.

Q.4 ટૂંક નોંધ લખો (ગમે તે બે)

12

Write Short Notes (any two)

- 1) રાષ્ટ્રીય જળ નીતિ 2002
National Water Policy -2002
- 2) ચલણી નાણાંને અસર કરતાં પરિબલો
Factors affecting Currency
- 3) ચૌદમં નાણાંપંચની ભલામણો
14th Finance Commission Recommendations
- 4) સરકાર દ્વારા અપાતી સબસિડીનું વર્ગીકરણ
Classification of subsidies given by Govt.
